

УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ
ФАКУЛТЕТ МЕДИЦИНСКИХ НАУКА
Број: 01-8876/6
Дана: 31.08.2022. године
Крагујевац

На основу члана 51. Закона о добробити животиња ("Службени гласник РС", број 41/09) и члана 73. став 5. Статута Факултета медицинских наука Универзитета у Крагујевцу, Наставно-научно веће Факултета медицинских наука Универзитета у Крагујевцу, на седници одржаној дана 31.08.2022. године, донео је

ПРАВИЛНИК О РАДУ ЕТИЧКЕ КОМИСИЈЕ ЗА ЗАШТИТУ ДОБРОБИТИ ОГЛЕДНИХ ЖИВОТИЊА

Члан 1.

Овим Правилником регулишу се питања састава, делокруга рада, правила и начина рада Етичке комисије за заштиту добробити огледних животиња (у даљем тексту: Етичка комисија) на Факултету медицинских наука Универзитета у Крагујевцу (у даљем тексту: Факултет).

Члан 2.

Надлежност Етичке комисије:

- 1) утврђује начин спровођења огледа на животињама, у складу са Законом о добробити животиња;
- 2) обавља стручну контролу над спровођењем огледа на животињама;
- 3) организује обуку лица која спроводе огледе на животињама;
- 4) даје стручна мишљења министру о етичкој и научној оправданости спровођења огледа;
- 5) подноси редовне годишње извештаје министру.

Члан 3.

Етичка комисија састоји се од ветеринара хирурга, ветеринара са искуством у узгоју огледних животиња, стручњака са искуством примене статистике у истраживањима, представника удружења, односно организација чији циљеви су усмерени на заштиту добробити животиња, као и истраживача из сродних научних области.

Састав и број чланова, начин рада и одлучивања на седницама Етичке комисије регулисан је Пословником о раду Етичке комисије за заштиту добробити животиња на Факултету медицинских наука Универзитета у Крагујевцу.

Најмање трећина чланова Етичке комисије морају бити лица која нису запослена на Факултету.

Члан 4.

Оглед на животињама се мора спроводити у складу са принципима редуковања бола, патње, страха и стреса, применом одговарајућих метода аналгезије, опште или локалне анестезије, осим у случају када се њиховом применом наноси већа штета, односно угрожава здравље огледној животињи или се не постиже циљ огледа.

Члан 5.

Лица која спроводе огледе дужна су да се брину о огледним животињама са пажњом доброг домаћина.

Оглед на животињама може спроводити само стручно лице које је обучено за добробит огледних животиња

Хируршке интервенције на животињама током огледа врши ветеринар или овлашћени научни радник који је прошао адекватну обуку.

Члан 6.

Спровођење огледа на животињама може се обављати на основу решења о одобрењу спровођења огледа на животињама које доноси надлежни министар, на основу стручног мишљења Етичке комисије.

Захтев из става 1. овог члана подноси се надлежном министарству и мора да садржи:

- 1) опис поља истраживачког рада који је написан на јасан и недвосмислен начин, како би се разумео циљ истраживања;
- 2) предности и значај спровођења огледа, потенцијалне опасности и непријатности за огледне животиње, као и категорију тежине, односно инвазивности огледа;
- 3) детаљан опис материјала и метод рада;
- 4) доказе о постојању алтернативних метода спровођења огледа и разлоге због којих се они не спроводе;
- 5) укупан број и врсту животиња по фазама огледа;
- 6) врсте и дозе анестетика и аналгетика који ће се употребљавати;
- 7) опис очекиване реакције животиња;
- 8) опис могућих негативних утицаја огледа на животиње, тежине и дужине трајања таквих утицаја, методе које ће се предузети да би се такви негативни утицаји ублажили или избегли;
- 9) начин лишавања огледних животиња живота, ако се врши у току или на крају огледа;
- 10) име лица које је задужено за заштиту добробити огледних животиња и његову стручну осposобљеност;
- 11) имена лица која ће учествовати у спровођењу огледа из члана 36. овог закона.

Изузетно од става 1. овог члана, за извођење специфичних и инвазивних огледа на животињама, решење из става 1. овог члана издаје се на основу мишљења Етичког савета за добробит огледних животиња.

Решење из става 1. овог члана доноси се у року од 30 дана од дана подношења захтева.

Решење из става 1. је коначно и против њега се може покренути управни спор.

Члан 7.

Оглед на животињама може се спроводити само ради:

- 1) превенције болести, лошег здравља или других аномалија или њихових последица по човека, животиње и биљке;
- 2) испитивања квалитета, ефикасности и нешкодљивости лекова, супстанци или производа;
- 3) дијагностиковања и лечења болести, односно других аномалија и њихових последица по човека, животиње и биљке;
- 4) откривања, оцене, контроле или промене физиолошког стања човека, животиње и биљке;
- 5) заштите животне средине;
- 6) научних истраживања;
- 7) образовања и стручног оспособљавања;
- 8) судско-медицинских испитивања.

Члан 8.

Оглед на животињама не може се спроводити ако постоји одговарајући алтернативни метод за спровођење огледа којим се постиже исти циљ.

Оглед на животињама мора се спроводити на животињама које највише одговарају циљу огледа, као и на најмањем броју животиња потребном за постизање тог циља.

Приликом спровођења огледа на животињама мора се користити метод којим се животињама наноси најмање бола, патње, страха и стреса.

Члан 9.

Оглед на животињама се не сме спроводити у случају:

- 1) испитивања оружја, ратне опреме, као и утицаја радијације;
- 2) испитивања козметичких препарата и супстанци које улазе у њихов састав, хемијских средстава за прање и дезинфекцију предмета опште употребе, дуванских и алкохолних производа, односно средстава за повећање мишићне снаге и других сличних средстава;
- 3) огледа који се спроводе без анестезије, супротно одредбама закона;
- 4) напуштених животиња, односно животиња из прихватилишта;
- 5) приказивања биолошких и медицинских правила или чињеница које су већ научно потврђене.

Члан 10.

Оглед се може спроводити само на животињама које су у власништву, односно поседу Факултета.

Члан 11.

Животињама се мора обезбедити одговарајући смештај, брига и нега пре, у току и после спровођења огледа.

Члан 12.

Обавезно је вођење евидентију о држању, репродукцији, промету, односно спровођењу огледа на животињама.

Евиденција из става 1. овог члана садржи податке о броју, врсти животиња, сврси спровођења огледа и класификацији тежине, односно инвазивности огледа.

Подаци из става 2. овог члана достављају се надлежном министарству.

Подаци из става 2. овог члана су јавни.

Евиденција из става 1. овог члана чува се најмање пет година.

Члан 13.

Огледи на животињама у образовне сврхе могу се спроводити само ако не проузрокују бол, патњу, страх, стрес, повреду или смрт животиња.

На Факултету на основним студијама дозвољено је обављати вежбе којима се не нарушава живот и добробит, односно физичка, психичка и генетичка целовитост животиња.

Остале вежбе се не могу обављати на лешевима животиња које су лишене живота у циљу извођења практичних вежби.

Члан 14.

Публиковање научних радова не може се вршити у случају када је оглед на животињама спроведен супротно одредбама Закона о добробити животиња.

Члан 15.

Генетске модификације и манипулације у огледима на животињама могу се одобрити само ако се тим поступцима не угрожава живот и добробит животиња и не ремети равнотежа у екосистему, а фаворизују жељене фенотипске и генотипске особине.

Члан 16.

У испуњавању надлежности Етичка комисија се руководи одредбама Закона о добробити животиња и других општих аката којима се уређује ова област, као и адекватним научно-истраживачким методама и процедурама.

Етичка комисија дужна је да без одлагања прекине спровођење огледа ако се у току спровођења огледа на животињама поступа супротно одредбама закона и других општих аката и дужна је да о томе обавети надлежно министарство.

Члан 17.

Овај Правилник ступа на снагу 8 (осмог) дана од дана објављивања на огласној табли Факултета и на интернет страници Факултета.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ
Наставно-научног већа

Проф. др Владислав Јаковљевић